

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Lausuntopalvelu

Lausunto

Liite

1/3

23.03.2022

VN/3049/2021

Viite: Työ- ja elinkeinoministeriön lausunto opettajarekisteriä ja opettajatiedonkeruuta koskeneesta selvityksestä

Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt työ- ja elinkeinoministeriöltä lausuntoa opettajarekisteriä ja opettajatiedonkeruuta koskeneesta selvityksestä. Lausunnossaan työ- ja elinkeinoministeriön keskittyy lausuntopyynnössä esitettyihin kysymyksiin.

1. Opettajarekisterin hyödyt ja käyttötarkoitukset: Onko rekisterin hyödyt ja käyttötarkoitukset kuvattu selvitysraportissa onnistuneesti ja eri tahojen tarpeet ja näkökulmat huomioiden?

Työ- ja elinkeinoministeriö katsoo, että selvitysraportissa on kuvattu kattavasti keskeiset hyödyt ja rekisterin käyttötarkoitus. Opiskelijoiden voidaan katsoa olevan keskeisiä hyötyjiä rekisteristä. Opettajarekisteri mahdollistaisi lapsen oikeuksien yleissopimuksen sitoutumien paremman seurannan. Rekisterin voidaan perustellusti katsoa mahdollistavan aiempaa paremman seurantatiedon opettajien kelpoisuuksista, opinto-ohjaajien määristä ja opettajien täydennyskoulutuksesta. Nykyistä luotettavampi rekisteritieto mahdollistaa aiempaa tarkemmin kohdennetut politiikkatoimet. Opettajarekisteri voisi tukea esimerkiksi vihreän siirtymän ja digitalisaation edistämisen edellyttämiä osaamis- ja koulutusinvestointeja.

Työ- ja elinkeinoministeriö yhtyy lapsiasiainvaltuutetun näkemykseen, että "ajantasaiset tilastotiedot ovat välttämättömiä, sillä julkinen valta ei voi muuten seurata lasten oikeuksien toteutumista eri alueilla."

Työ- ja elinkeinoministeriö katsoo, että raportissa olisi voitu arvioida laajemmin opinto-ohjauksen kehittämismahdollisuuksia, joita rekisteri mahdollistaisi tulevaisuudessa. Elinikäisen ohjauksen kansallinen strategiatyö hyötyisi tarkasta rekisteripohjaisesta opinto-ohjauksen seurannasta. Opettajarekisteri mahdollistaisi paremmin esimerkiksi työn tulevaisuuteen varautumisen sekä vihreään siirtymään ja digitalisaatioon valmistautumisen. Edellä mainituissa megatrendeissä opinnon ohjauksella on suuri rooli.

Olennaista on, että nykymuotoinen tiedonkeruu on osin puutteellista, eikä täysin tue lähitulevaisuuden tiedolla johtamisen tarpeita.

2. Opettajarekisteriin liittyvät haasteet: Onko opettajarekisteriin ja sen perustamiseen liittyvä haasteet huomioitu selvityksessä onnistuneesti?

Työ- ja elinkeinoministeriö katsoo, että rekisterin perustamiseen liittyvät haasteet on kuvattu pääpiirteissään hyvin. Keskeistä on, että mikäli rekisterin perustamisesta päätetään, tulee sen käytön olla kattavaa ja sitoutunutta. Uudenlaisten toimintamallien juurtumiseen tulee varata resursseja. Työ- ja elinkeinoministeriö ei tässä yhteydessä ota kantaa kustannusarvioon tai hyötysuhteeseen.

3. Opettajarekisterin kohderyhmät ja vaiheittainen eteneminen. Jos opettajarekisteri perustetaan, mitkä kohderyhmät opettajarekisterin tulisi kattaa, mitä koulutusasteita sen tulisi koskea? Miksi? Onko selvityksessä esitetty opettajarekisterin perustamisen vaiheistaminen tarkoituksenmukaista?

Työ- ja elinkeinoministeriö yhtyy selvityksen suositukseen vaiheittaisesta etenemisestä. Katsomme, että toteutuksen tulee mukaan lukea myös opinto-ohjaus eri koulutusasteilla. Mahdollisessa rekisterin valmistelussa olisi perusteltua ottaa heti valmistelun alussa elinikäisen ohjauksen strategiatyö huomioon.

4. Opettajarekisterin sisällöt: Mitä tietoja rekisterin tulisi kattaa?

Työ- ja elinkeinoministeriöllä ei ole lisättävää selvityksessä ehdotettuihin tietoihin.

5. Opettajarekisteriin liittyvät tiedonsaantioikeudet ja tietosuojakysymykset. Pitäisikö opettajarekisterin tietojen saatavuus organisoida jotenkin toisin kuin mitä selvityksessä esitetään?

Työ- ja elinkeinoministeriöllä ei ole lisättävää tiedonsaantioikeuksien periaatteisiin. Valmistelun mahdollisesti käynnistyessä olisi tarkoituksen mukaista pohtia mahdollisia liittymäpintoja TE-digi hankkeeseen.

6. Opettajarekisterin kustannukset: Onko opettajarekisterin kustannukset kuvattu selvityksessä onnistuneesti? Millaisia selvityksen ulkopuolelle jääneitä kustannuksia opettajarekisterin perustamisesta ja ylläpidosta voi aiheutua?

Työ- ja elinkeinoministeriöllä ei ole tässä vaiheessa tarkennettavaa selvityksessä esitettyihin arvioihin. Lopulliset kustannukset voidaan arvioida myöhemmin tarkentuvien yksityiskohtaisten suunnitelmien ja tavoitteiden kuvaamisen jälkeen.

7. Vaihtoehdot rekisteripohjaiselle tiedonkeruulle: Onko esityksessä huomioitu riittävän kattavasti muut vaihtoehtoiset tavat tiedonkeruulle? Olisiko selvityksessä esitetylle opettajarekisterille toimivaa vaihtoehtoa, joka tuottaisi tarvittavaa tietoa opettajista? Miten nykyistä kolmen vuoden välein toteutettavaa opettajatiedonkeruuta tulisi kehittää nykyisiä ja tulevia tietotarpeita vastaavaksi?

Työ- ja elinkeinoministeriö katsoo, että vaihtoehtoiset ratkaisut on pääpiirteissään kuvattu hyvin. TEM kannattaa rekisteripohjaisen ratkaisun jatkovalmistelua. Vaihtoehtona voisi olla nykyisen mallin kehittäminen, mutta rekisteripohjaisen tiedonkeruun kehittäminen nähdään paremmin tiedon tarpeet täyttävänä.

8. Muut mahdolliset huomiot opettajarekisteriselvitykseen liittyen

Ei lausuttavaa

9. Kannatatteko selvityksessä kuvatun opettajarekisterin perustamista?
(Vastausvaihtoedot: KYLLÄ / Kyllä, alla kuvatuilla muutoksilla / Ei)

Työ- ja elinkeinoministeriö kannattaa jatkovalmistelua.

Antti Neimala
Ylijohtaja

Janne Savolainen
Johtava asiantuntija

JAKELU

Opetus- ja kulttuuriministeriö / lausuntopalvelu

TIEDOKSI

Työllisyys ja toimivat markkinat osasto

VN/3049/2021-TEM-33

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: